

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who gives strength to the weary.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who spreads forth the earth above the waters.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who directs the steps of man.

On Tishah b'Av and on Yom Kippur, the following berachah is omitted.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has provided me with my every need.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who girds [the people] Israel with might.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who crowns [the people] Israel with glory.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a gentile.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a slave.

ברוך Blessed are You, Lord our God, King of the universe, who has not made me a woman.

4

ברכות השחר
ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
הנותן ליעקב אתה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
רקע הארץ על המים:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
הפנין מצעדי גברי:

בתשעה בליל וציום הכפורים אין אומרים ברכה זו:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שעשית לי כר צרכי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
אזור ישראל בגבורה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
עזבך ישראל בהפארה:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני גוי:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני עבד:

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
שירא עשני אשה:

ברוך

עין משפט
בר מצוה

אשר יצר את האדם בהכפזה...
למנוחין כסגרתיהן כס"ג אחד דיעי ממונות (דף ק) לך נבדל עברד
שנה מי שזכבם לקטורה מיד וע"כ יקרו חסר לך את האדם כמחמה:

הנהגות הוראה

א) ובי' למה נלמד...
ב) שם רש"י שם א"י...
ג) שם רש"י שם א"י...

הנהגות יוציאים

א) מיראת הדין וראיה...
ב) מיראת הדין וראיה...
ג) מיראת הדין וראיה...

הוראה פרק תשיעי ברכות

מסורת הש"ס
עם הוספות

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

מסורת הש"ס
עם הוספות

הנהגות הוראה
א) למה נלמד...
ב) שם רש"י שם א"י...
ג) שם רש"י שם א"י...

מסורת הש"ס
עם הוספות

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

מסורת הש"ס
עם הוספות

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

מסורת הש"ס
עם הוספות

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

מסורת הש"ס
עם הוספות

התכבדו וכו' אל המלמס המלמס אומר הוא אומר שנאמר כי
מלמס ליהוה ק"ך (הפס' 65): שאם יפתח אחד פה... מן המלמס
בזון הלל או הכרס או המעט: או אם יפתח אחד פה... מן המלמס
הפחיתים בזון הפה או החוטם או פי העטעטע. יפתח קול המלמס
יכנס קול האנקים: קצירי: מוטים:

סדר שחרית של חול ופירושה

מא

ואע"פ שאינו כפוף ממש אלא לפי שזוקף קומתו שהיתה כפופה כל הלילה. כשמוריד רגליו מן המטה ומניחם על הארץ מברך רוקע הארץ על המים פסוק הוא (תה' קלו, ו). ואנו מברכין על רקיעת הארץ מפני שהיא מצרכי בני אדם שהבורא יתברך נתן כח שטח הארץ על המים ואע"פ שהמים גבוהים מן הארץ הקוה אותם אל מקום אחד ונראית היבשה לחיות החיים והצמחים עליה שאם לא כן לא היה להם מקום להתגדל בו. כשלוכש מנעליו מברך שעשה לי כל צרכי לשון חכמים הוא (עי' ב"ב סו ב) על שם (דה"ב ב, טו) ואנחנו נכרות עצים מן הלבנון ככל צרכך ועל שם (דברים ח, יז) עשה לי את החיל הזה. והטעם לברכה זו שכל זמן שהוא יחף אינו יכול לצאת ולעשות צרכיו וצרכי ביתו וכיון שלבש מנעליו כאלו נעשו לו כל צרכיו. ואמר בגמרא (ברכות ס, ב) כי אסר המיינייה מברך אזור ישראל בגבורה פירש הראב"ד המיינייה על לבישת המכנסים שישראל חייבין בו משום (דברים כג, טו) ולא יראה בך ערות דבר. והר"ם ב"מ ז"ל (תפלה פ"ז ה"י) פירש המיינייה הגורתו והוא על שם (תה' סה, ז) נאזר בגבורה ועל שם (איוב לח, ג) אזור נא כגבר חלציך והוא רומז למה שנא' (ירמיה יג, יא) כי כאשר ידבק האזור אל מתני האיש כן הדבקתי אלי את כל בית ישראל וגו'. ואמר בגבורה כי באזור תלויה גבורת הגבור כי בו תולה כלי זיין שלו. ומלשון שנסדרו בגמ' אלו הברכות נראה כפי' הרמב"ם ז"ל שמזכיר שם כי אסר המיינייה אחר כי משי ידיה ואין אדם לובש מכנסים שלו אחר שיטול ידיו. כשיצא לדרך המכין מצעדי גבר על שם (תהלים לו, כג) מי"י מצעדי גבר כוננו שהכין הב"ה פסיעות רגליו ללכת בכל עסקיו. ועוד מוסיף בגמ' כשמניח סדינו על ראשו מברך עוטר ישראל בתפארת על שם (שם קג, ד) המעטרתי חסד ורחמים ועל שם (ישעיה מט, ג) ישראל אשר בך אתפאר. והטעם לברכה זו לפי שהיו עוטרין מצנפת כדי שלא ילכו בגלוי הראש. ואמר כאן ישראל לפי שהשכינה שורה עליהם ולא על הגוים. ובכל ארץ ישמעאל נוהגין לאומרה מפני שהם מניחים מצנפת על ראשם, אבל באלו הארצות אין נוהגין לאמרה כי אינם מניחין מצנפת. אבל נוהגין לומר ברכה אחרת שאינה נזכרת בגמרא והיא בא"י אמ"ה מגביה שפלים. והטעם כמו שפירשנו בברכת זוקף כפופים. ויש מקומות שמברכים נותן ליעף כח והטעם אפרשנו בגמלנו חסדים טובים. ומברך אדם בכל יום שלש ברכות אלו הראשונה שלא עשני גוי מפני שאין הגוים כלום לפניו שנאמר (ישעיה מו, יז) כל הגוים כאין נגדו מאפס ותוהו נחשבו לו. והשנית שלא עשני עבד מפני שאין העבד מצווה במצות עשה שהזמן גרמא ועוד שאין לו זכות אבות שלא עמדו אבותיו על הר סיני. ועוד שאין מאמינין בו דמרבה עבדים מרבה גזל (אבות פ"ב מ"ז). ועוד שאסור לישא בת ישראל וקרוב לגוי. נשאל הרמ"ה אם יכול לברך גר שלא עשני גוי. ושבוי שלא עשני עבד והשיב: כך ראינו שאין הברכה אלא על תחלת ברייתו של אדם לפיכך אין הגר מברך שלא עשני גוי אלא כל זמן שהורתו ולידתו בקדושה אבל השבוי מברך שלא עשני עבד שלא תקנו ברכה זו מפני העבדות עצמה אלא מפני שאין העבד חייב במצות כישראל ואינו ראוי לבא בקהל ופסול לכמה דברים. והשלישית שלא עשני מפני שאינה מצווה במצות עשה שהזמן גרמא כמו שפירשנו בהקדמת הספר הזה. האיש

כשא כברו חוקק במים וממנו עשה ארץ, שואמל' 21: כי לשלג יאמר הוי ארץ, וזוא ארץ כתיב. ובפסוק כי לשלג יאמר י' חיבות, וכן כנגדה בברכה זו י' חיבות, ולפי שהמים יצאו מלולוחיות הארץ היא יסוד הארץ, כי עצה הקי'ה ברחו הגמולה והחזקה במים והקפיא המים בדביקה שלג ונתעשית הארץ 21א.

אשר הכין מצעדו גבר דכתיב 22: מה' מצעדו גבר כוננו חדרנו יופץ, שהולך על הארץ. ובברכה זו י' חיבות כנגד י' איברים בקומטרס 23, וי' פרסאות מולך יום 24. וכן רגלים במלוי ריש גומיל למי' יוד' פנים, בגמטריא י' פרסאות 25.

שעשיות 26 לוי כל צרכי הם המגעלים, שלא יגוף באבן רגלו כשהולך. כדכתיב 27: ונתעלעלכם בגלגלים. ובברכה זו י' חיבות י' שילטים באדם 28, וחיבות זוהי ארץ הקי'ה לישראל לחומש: הדרך ילכו בה 29, א, אשר עזה ה' אלקיכם אתכם תלכו 40, ב. ללכת בדרך ולידאה אוחזו 41, ג. לידאה את ה' אלקיך ללכת בכל דרכיו 42, ד. אחרי ה' אלקיכם תלכו 43, ה. צדק ה' אלקיך ללכת בה 44, ו. ללכת בדרך ולשמור מצוותיו 45, ז. לדיח לך לאלקים וללכת בדרך 46, ח. והלכת בדרך 47, ט. וללכת בדרך 48, י.

אזור ישראל בגבורה אזור חלציו בהריות לילך, כדאמי בגמטריא 49 מתנכם תגורים 50 מכאן לירצאי דרכים שידו וריזים. וגבי אזור שייך גבורה, כדכתיב 51: ואזר בגבורה, וכתוב 22: והאזינו זילי. לפי שצריך אדם לאזור עליו אזור במתני משום 53 הכן לקראת אלקיך ישראל 54, ובעת ההפלה צריך להחזק אזור אלו, שואמל' 55: כי כאשר ידבק האזור אל מותו איש כן ודבקותו אלו את כל בית ישראל ואם ה': ולמה אמר הקי'ה לירמיה כן, ולא אל מחוץ, כי אם אל מחג, מתי מצית במותו איש אלא 56. ובברכה זו ט' חיבות, וכן באבוי ט' חיבות, וכן ה' עת לעמו יתן ט' חיבות, שנתאזור חזל (גבורה) [ועתה] בגבורה.

המעבור שוינה מעיני וחנומה מעפעפי שפוחת אותם כבריאות. בברכה זו י' חיבות וכן במשל י' פסוקים של עצלות 58.

11	אזר לו 1.	831	בסידור י' הירץ: כי נפת הקי'ה ברחו הגמול הקפיא במים ביציאת שלג ונפשה עפר.	32	החילק לו כב.	33	אחילת פיא מיהו.	34	פסוקים צד א.	35	ויש ילול למר יוד' הם (767) יוד' פסאות (767).
36	דרכו שם ונבי' ומחז' עמי 57, ועי' סידור י' שם מנומריא עמי 37.	37	שמות יב א.	38	דרכו לך, ב.	39	שמות יח ב.	40	דברים י' שם 45.	41	שם פסוקי 1.
42	שם י' יב.	43	שם י' יב.	44	שם פסוקי 1.	45	שם פסוקי 1.	46	שם כ' יב.	47	שם כ' ט.
48	שם כ' ט.	49	שם כ' ט.	50	שם כ' ט.	51	שם כ' ט.	52	שם כ' ט.	53	שם כ' ט.
54	שם כ' ט.	55	שם כ' ט.	56	שם כ' ט.	57	שם כ' ט.	58	שם כ' ט.	59	שם כ' ט.

להתעטף באציצת בברכות 16. ומה שאנו אומרים אצל ברכת שבי עשאי גוי, לפי שמוכרי אשר נתן לשכוי בינה, אומר האלו שלא נמטר להם בינה החודר. ועתה חוזר לברכותיו, כששומע קול התרגול קורא קול של תרגולין, מגביה עצמו לקרא לאלהו' וישב במטתו ומברך.

מגביה שפלים 18 ברכת שמניית, והיא כנגד המגביה לשבת 19, שהוא ענין שמיני. א. הללו ה'. ב. הללו את שם ה'. ג. יזי שם ה' מבורך. ד. מהלל שם ה'. ה. רם על כל גייתם ה'. ו. על השמים בברך. ז. מי כה' אלקינו. ח. המגביה לשבת. פוקח עוריים כי לאתר שמגביה עצמו ממטתו פוקח עיניו. וראה אורח, וכשפוקח עיניו רואה אורה ארץ לברך לירצוד על כך. ובברכה זו ה' חיבות כנגד ח' שבתות שאמר יוד' 20 עי' פוקח עוריים, ואלו הן: עושה שמים וארץ, את הים ואת כל אשר בה, השומר אמת לעולם, עושה משפט לעשוקים, נתן להם לרעבים, ה' מחיר אטורים, ה' פוקח עוריים.

מלבביש עורומים כדאמ' 21 כי לביש לימא ברוך מלביש עורומים. דכתיב 22: ויעש אלקים לאדם ולאשתו כוננת עור וילבישם, שנותן בהם דיעה שנתו האצן וסור וארגו תופד ולכשי 23. ומה שאמר מלביש אתם פוקח עוריים, לפי שבת 24: ותפקחה עיני שניהם ותפפרו עלי תאינ, הרי פקחה ואחר לבישתו. זוקף כפופים בברכה זו ה' חיבות, כנגד 25 סופר ה' ללל התפלים חוקף לכל הכפופים וחיבות, חוקקתה כאחד הרי ח'.

מחירי אטוריים שכל הלילה הרי הוא אטור בירחו ועתה יוכל לילך. ובברכה זו ה' חיבות כנגד עושה משפט לעשוקים ונתן להם לרעבים ה' מחירי אטוריים, והפוס ה' ללב, ח' חיבותו.

יוקע הארץ על המים כלומר להלך עליה בני אדם. כדכתיב 27: יוצר הרים ובורא רוח, הארץ על המים, כלומר להלך עליה בני אדם. יוצר הרים ובורא רוח, פירוש יוצר הרים ובורא רוח בו בקרבן, ומציאו לאויר העולם. ומגיד לאדם מה שיוצר, עושה שחר עיפה שמאיר עיניו בשחר כשהוא נייער, וכשהוא ישן עולם חשך בעדו. בארץ עיפחה כמו אופל 28, ודורך על במותי ארץ 29, שנותן כח באשוריו 28 לדרך על גבי קרקע, משום חכי מברך רוקע הארץ. וכתיב 29: לרוקע הארץ על המים, ולמה רקע הארץ על המים, לפי 30 שלקח הקי'ה שלג מתחת

16	ט, ב, ב, מעטף באציצת וכו'.	17	אפשר שצריך לחזק: לאלקיך.	18	ברכה זו
19	במקומה.	20	שם קמ.	21	ברכות שם.
22	שם קמ.	23	ברכות שם.	24	ברכות שם.
25	שם קמ.	26	ברכות שם.	27	עמנו ד יב.
28	שם קמ.	29	שם קמ.	30	שם קמ.

23 24

תקרי מה אלה מאה ועפס הדבר ע"ד החכמה
 העליונה מפני שאנו צריכין לפתוח המעין ולהמשיך
 מים חיים מהלבנון להסקות נטיעות הן כענין
 שנאמר וזרבות לראש צדיק וכתיב והמלך שלמה
 צדק, לזה אנו צריכין לברך מאה זרבות שהיא
 השלום הכל שכל אחת כלולה מכולם נמצאו עולין
 למאה והנה הם קשר הנפש זרוח והרוח נשמה
 והנשמה צ"י ודע כי מעשר המאה עשרה ומעשר
 העשרה אחד צמוד ישראל לוי כהן כדרך המעשרות
 והנפש המצרכת בכל יום מאה זרבות הנה יגיע
 מהם עשר לרוח ותתקשר עמה ויגיעו מהעשר של
 הרוח אחד לנשמה ותתקשר עמה והנשמה צ"י
 וכוה סבה להתגלגלות האור על הדברים העליונים
 בשלמות אבל מי שאינו מצרכן בכל יום הנה הוא
 מפרוד בין הכחות התחתונות וכנגדו בעליונות
 ומקלקל צורתו ומקצץ נטיעות נפשו וכבר ידעת
 כי דוד המלך יסדן לפי שהיו מתים ק' נפשות
 מישראל בכל יום כי בהסתלק מי הצריכה העליונה
 מסתלק חי העולמים ומתעוררת מדת המות עד
 שהבין זרוח הקודש ותקן להם ק' זרבות שנאמר
 גאם הגבר סוקס על ולו היה נאה לתקנה כי אין
 לו חיים אלא מאדם הראשון והמשכיל יבן :

סוד ברבת השחר

דירתחיל אלהי נשמה וכוה שנה והודאה למקום
 צ"ה שמחזיר לו נשמתו כי בלילה הנשמה
 עולה ליתן דין והשכון מכל מה שעושה ביום ואם
 נמצאת מחוייבת מן הדין שלא לחזור לגוף עם
 כל זה הקב"ה מחזיר הפקדון אשר הפקד אותו ואין
 מחדו במדת צער ודס שמחזיר הפקדון בלוי
 ומקולקל אבל הקב"ה מחזיר נשמתו לו שהפקיד
 אתו חדשה ונוחה ה"ד חדשים לבקרים רבה
 אמונתך. וראיתי לחכמי האמת בזה ענין גדול והוא
 אמרם שהנשמה עוזבת בנהר היוצא מעדן להגיע
 לה מעצבה והו חדושה ומרגועה וזה עדות גדול
 על תחיית המתים ולזה אנו אומרים ואתה עתיד
 ליטלה ממני כו' לרמוז כי כמו שנוטלה עכשיו בכל
 לילה. ומחזירה בן עתיד ליטלה כשיגיע זמנו ליפטר
 מן העולם ולהחזירה ביום אשר הוא עושה ותחימת
 הנרבה תוכיח והכי אותה במדרש אליך ה' נפשו
 אשא וזה שאמר בידך הפקיד רוחי כו' כשאדם
 יסן מפקיד רוחו ניד הקב"ה שמה עבר שחרית
 ולא מצאה הוי ה' אל אמת. א"ר אלכסנדרי בנוהג
 שבעולם אדם מפקיד אצל חבירו כלים חדשים
 ומחזיר לו ישנים אבל הקב"ה אינו כן אדם יגע
 במלאכתו כל היום ולערב נפשו יגעה ושחוקה
 והוא יסן ומפקיד נפשו ביד הקב"ה ובשחרית היא
 חוזרת לגופו חדשה ונוחה דכתיב חדשים לבקרים
 רבה אמונתך ר' סימון אומר בשם ר"ש שמעון ממה
 שאתה מחדש אותנו בכל בקר ובקר יודעים אנו
 שרבה אמונתך לתחיית המתים. בא"י הנותן לשכוי
 בינה הוא התרנגול ונקרא כן כלשון המקרא והוא

צופה תרגום מצפה שכותף ונקרא כלשון רז"ל גבר
 כדאמרי אינשי קרא גברא וכבר כתבנו למעלה כי רוח
 צפונית מגשבת בחצות הלילה ודופקת בכנפי התרנגול
 וקורא. ודע כי הרוח הוא מגיע מצפון לשר
 המשמש לפני הגבורה הנקרא גבריאל ונותן עשה
 קולות ואחרי קריאה זו מצרין כל מעשה בני העולם
 לפי שקסת הסופר במתניו וכותב ביום כל מעשה
 העולם הזה ומכריזו בלילה ומתעוררות הרוח ההוא
 בא לעולם השפל עד כנפי התרנגול הנקרא גבר
 על שם הגבר העליון שבה אליו הרוח ממנו ובשעה
 שהגבר העליון קורא למעלה כל תרנגולי עולם
 קורין ולפי שזרוח הוא נתנה בו להבין בין יום
 ובין לילה לזה אנו מצרכין זרבה זו. והבן שסבת
 הזרבה על שיש בו רוח אחרת שמעורר אותו כי
 לא מלבדו. ובסתרי שאר זרבות שמע מה שכתב
 בעל אור זרוע ז"ל פוקח עורים רומז לנפשות
 הנדחות לעולם התמורות והם יושבים שם בהשך
 ואפלה כעורים ובין שמגיע זמן עלייתן ויוצאין
 מאפלה לאורה ופוקחין עיניהם ומסתכלין באור
 העליון שהוא שמש ומגן ה' לצלות איו הוא פוקח
 עיני העורים וזורה עליהם מאור העליון ה"ד
 וזרחה לכם יראי שמי וגו' והסוד בזה לאמר
 לאסורים אלו. וזקף כפופים פי' אותם שהיו
 כפופים ביד שרי התמורות ויצאו מביניהם ה"ד
 סומך ה' לכל הגופלים וזקף לכל הכפופים ועוד
 יש בו רמז לכנסת ישראל שהיא כפופה עם בנייה
 בין האומות ועתיד הקב"ה לזקוף אותה ולה בנייה
 כענין שכתוב אשר פדית לך ממצרים וגו' וכתיב
 כימי אלתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. מלביש
 ערומים פי' אותם הנדחים למקום הנחש הערום
 מבלי לבוש כי כל צדיק וצדיק יש לו מלבוש בזה
 שיתלבש בעולם ההוא אבל הרשעים אין להם
 מלבוש ואין כסות ה"ד ואין כסות לאבדן אלא הם
 מוזהמים וכשיעלו מעלוי לעלוי איו הקב"ה מלביש
 בגדים אחרים ה"ד ופסע את בגדיו ולבש בגדים
 אחרים ע"ז אנו מצרכין לשמו הגדול שהוא מטה כלפי
 חסד ומרחם על בריותיו ה"ד חנון ורחום ה' .
 בא"י מגביה שכלים פי' כנסת ישראל שהיא שפלה
 בין העמים ועתיד הקב"ה להגביה אותה ה"ד
 אקים את סוכת דוד הגופלת: בא"י מתיר אסורים
 אותם שהיו אסורים בעולם התמורות ויצאו משם
 כמו האסורים שיצאו מצית האסורים ע"כ. וזקע
 הארץ על המים פי' ארץ החיים והמים הם חיים
 התחתונים ובהגיעך לאבני שיש דר' עקיבא ע"ה
 תבינה ע"כ. אזור ישראל בגבורה ישראל סבה
 הוא גאור בגבורה להלחם עם הבאים אל בית
 מקדשו ה"ד כי ה' אלהיך אש אוכלת הוא אל
 קנא: עוטר ישראל בתפארה שאמו מעטרת
 אותו בכמה עטרות ה"ד צאינה וראינה: שלא
 עשני כו' יש לך להסתכל צמוד נעלם זרבה זו
 כי כל הזרבות שהזכרנו למעלה מן הדין צריך
 לברכן בכל יום אבל זרבה זו היה לו לזרבה
 פעם

ומתם נעשה לזוט לנשמה הנקרא ג"כ אלה וזה מנצחין מלצ"ש
ערומוים וגם צרכה שאמ"ז:

כָּרַךְ אֶתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶינּוּ כִּי
הָעֹלָם הַזֶּה לְיַעֲקֹב כִּי (מל')

איש מי שלא נשמלך לזוטו רק הומש כמו (ומחוק) [וממקום] אומו
המל' צמט בכל צוקר ע"י מסד מל הנ"ל

כָּרַךְ אֶתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶינּוּ כִּי
הָעֹלָם הַזֶּה לְיַעֲקֹב כִּי (מל')

הַמַּיִם עַל הַיָּם נַצַּחַת לֵאמֹר כִּי הַיָּם מֵיט גַּי לַמּוֹת וְהוּא לֵאמֹר
כָּרַךְ אֶתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶינּוּ כִּי
הָעֹלָם הַזֶּה לְיַעֲקֹב כִּי (מל')

כָּרַךְ אֶתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶינּוּ כִּי
הָעֹלָם הַזֶּה לְיַעֲקֹב כִּי (מל')

הוא סוד המשמל' הנ"ל מנצחה לזוטו הנקפס מלד"ו למעלה ולמטה
ולאמו שמצד הגוף ז"ל נקרא לזוט ולאו שממיו נקרא נעל המפסיק
צ"ח ז"ל לקליפה מממיו [ולפנים מנה"י צינה, ומס יש אכלך דגל
יורה דגל ג"י נעל.

גם מכיון כי הקליפה הם מנעלי השכינה צוקר על אדום משליך נעלי
מהלם מ"י והוא אורך גזוה חיה צמול, אכן בצצמ (המנעול) [המנעול]
הם מוטבטרוך סגולתו והוא מה יפו פעמיר צנעלים (שה"ש ו' צ"ו):

כָּרַךְ אֶתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶינּוּ כִּי
הָעֹלָם הַזֶּה לְיַעֲקֹב כִּי (מל')

לצוט מדש למי שערס מלצ"ש

יבין כי מחזקויות נה"י דצינה שהוא צחי עור נה"י דצינה
(והעור) נמשכת מלצוט לז"י צוקר מחזקויות לצד צחי לזוט

לא צוקר אור מקיף רק להפסיק ולמנוע יניקת המחזקויות חיה נקרא
כמות אור"י, אך צלילה שמו ז"ל לצחי יניקה ומסמלך עור משמל
דצינה הנקרא כמות אור ממלצט או ז"ל צחי כמות עור"י

ואו יוניקס ממנו המחזקויות כי אין לו מנג וממסה, וצוקר
חוריס המוחין וחור ללצוט כמות אור"י הנ"ל המשמל דצינה
ולו אנו מנצחין מלציש ערומוים, וכן הוא צלדס למטה ג"כ

איש לכל אדם לצוט לנשמתו וא"ל ללדס שלא ימטה ויש מטא
שגורס שיסמלך ממנו הלצוט לגמרי ויש מטא שהלצוט לא נשמלך
ממנו רק הומש כוסו, וכשיפקיד נשמתו צלילה צוקר מ"ן להמל'

ממלש הנקי' נשמתו צלצוט מדש למי שאין לו לצוט כלל חיה צצוקר
שאו מסד אל וצמט ההוא (של) [מסן אל שהוא מסד הממשורר
צצוקר נעשה המדוש ללצוטו.

ואזוהי הלצוט נקרא חזשב"ל הוא צחי מלצוט שע"ס צחי,
וגי אורפולאל כי משס נמשך, וגם כי הוא נמשך

מהפניס עליווים דל"א ששס צ' אל אל צמלוי כיה אכלך לבד
אכלך לבד (ועס מ' אומיות דפשוט ג"י ע"א) ועס ששה
אומיות דמילוי וי' כולס משמל (מלוצט) [מלוצוט]. חיה הלצוט

נקרא אכלוד (שנמשקין) [שנמשקין] מן צ' אל הנ"ל לז"י הנקרי
ו"ד חיה אל ו"ה והוא כלי מנעני דמסד ז"ל ששס שורס שס זה

צד

המכין מצעדי גבר

ודרכו יתפץ כו' וז"ש המכין מצעדי גבר כו' והד"ע מה שמתעורר מעצמו כח המעשה שבכפוש האלימות שבכ"א מישראל ללרדוף אחר מעשה המצות. אור התורה ענינים ע"י שו

שעשה לי כל צרכי, אזור, עוטר,

הסעיפים: א. סדרן וא. ג. מקיפים. ב. מנעלים תשי"י ותשי"ז. ג. טעם שאומרים עבור הנעלים כל צרכי, ג. בגבורה נא. תושבתי"פ. ה. עסק החרה. ג. גבור הכובש יצור, ד. חוקק האומות.

סדרן:

(א) ג' מקיפים:

ואח"כ מסדר בבחי' מקיף בלבושים מרגל כמנעלים שז"ש שעשה לי כל צרכי ואח"כ אזור ישראל בגבורה כו' כמתניי' שהן קיום המדות שבכל שונק גופא ואח"כ עוטר ישראל בתפארה כו' כמקיף דתפילין שהם ג' מדריגות המקיפים דחב"ד תג"ת נה"י.

ר"ש אח"כ שעשה לי כל צרכי שהוא כנגד לכישת המנעלים שהוא בחי' מקיף דרגל בחי' מקיף דמעשה. ואח"כ יאמר אזור ישראל בגבורה שהוא כנגד הגבורה שסובב ומקיף לגוף שהם המדות כידוע שמדות נק' גופא (כמ"ש תפארת גופא) והוא בחי' מקיף דגוף דמדות. ואח"כ עוטר ישראל בתפארה מקיף דמחזיק שהוא כנגד תפילין של ראש כו'. והיינו ששומכרין על כל פרטי הכחות דנה"א המאירים בחוץ פרטי הכחות דנה"ב בין כמקיפי' בין כפנימי'.

(ב) מנעלים תשי"י ותשי"ז:

ברכת שעשה לי כל צרכי על לכישת מנעלים, ברכת אזור ישראל בגבורה על תשי"ז. כי תשי"ז הוא כוחות שמאל בגבורה, ברכת עוטר ישראל בתפארה על תשי"ח שהם כמו עטרה על הראש. ומנעלים שייכים לתשי"ז ותשי"ח כמאריך"ל בשבת דס"א ע"א כתפילין כן מנעלים... כפי הסדר דמלמטה למעלה מתחלה לכישת מנעלים שעשה לי כל צרכי. ואח"כ אזור ישראל בגבורה תשי"ז ואח"כ עוטר ישראל בתפארה תשי"ז.

ב. טעם שאומרים עבור הנעלים "כלי צרכי":

וככל הנ"ל יתכן ענין ברכה דעל הנעלים הוא שעשה לי כל צרכי כולל כל צרכי הגוף ולא דרכ פרטי אי"פ שהמנעלים הוא דרכ פרטי לכד ואינו לברש רק

אור התפלה

צד

י"ל שזה עולה כמגוון אזור עם המד"ל (בראשית פיי"ט) ע"פ ודיעו כי ערומום הם (ע"י הטחנת הנחש) ויתפור עליה תאנה אמר ר' יצחק קלקלה עוברך סב חוט ודייטס והיינו שע"י החטא אבל לכוש נשמחו (סנה"ד ל"ח ע"כ) ולהזק כח האמונה צריך תקון מלבוש נשמחו והוה ברכת מלביש ערומום והנותן ליצף כח. שם

רקע הארץ על המים

הסעיפים: א. ענינו, ב. סמיכותו לכרכות שלפניו.

ענינו:

שמצד טבע הבריאה שהטביע הקב"ה בך' היסודות, המים הם למעלה מהארץ — הרי המציאות דרקיעת הארץ על המים הוא היפך הטבע. ולכן צ"ל חסד (שפועל "לרקיע הארץ") נמשך לעולם בתמידות.

לקוטי שחתות חיה ע"י 175

ב. סמיכותו להברכות שלפניו:

אמנם ג"ז שמעשה המצות הם עיקר ושע"י יחי' האדם הגם דכתי' אם צדקה מה כו' אך זהו מחסדי השי"ת בחוץ העולמו' שנחמאות להיות לו דירה בתחתונים דרוקא. והוה לרקיע הארץ על המים כל"ת, שהארץ היא בחי' מעשה למעלה מן המים שהוא בחי' גילוי אלקות (צנין מצות א"צ כוונה כו') הוא מפני כל"ת כו'. והוה שיאמר אח"כ לרקיע הארץ על המים כו'... אור התורה ענינים ע"י שו נעיל חמות ליצף כח ס"א

המכין מצעדי גבר

המכין מצעדי גבר לילך בדרכי ה' לאור כאור החיים כי בדרך שאדם רוצה ב'.

תורת חיים שמות קט, ב

ואח"כ יאמר המכין מצעדי גבר. דהנה כתי' מה' מצעדי גבר כוונה ודרכו יתפץ והענין הוא ע"י מ"ד ולך הוי' חסד כי אתה כו' הלא לא בתום כו'. אך התנין הוא ע"פ משאד"ל אלמלא הקב"ה עוודו כו' וכמ"ש ש בת קול מכרחת כו' והוה הנק' כח המעלה מ"ן בלשון המקובלים, וא"כ אין זה מעשה האדם לכדו רק בעוד וסרע מן השי"ת... והוא ערמ"ש רצון יריאוי עשה שהוא העושה לים רצון לעבודת השי"ת, ואעפ"כ ואת שותעתם ישמע וישיעם כו' (וביאר זה יתכן ע"פ המבואר כמ"א בענין ידיעה וכוהידה כו') וז"ש מה' מצעדי גבר כוונה ואעפ"כ